

VII. ROVNÍK STUDENTSKÉ V DECKÉ A ODBORNÉ INNOSTI (SVO) NA PF UK
Oponentský posudek

AUTOR SOUTŮŽNÍ PRÁCE: Adam Csukás

NÁZEV SOUTŮŽNÍ PRÁCE: Zrušenie koblíny a rokoviny v eskoslovensku

OBOR: právní d jiny

POSUDEK VYPRACOVAL: Prof. JUDr. Ji í Rajmund Tretera

1. Hodnocení tématu z hlediska jeho aktuálnosti, praktické použitelnosti a teoretického významu

3/3

Téma, které si autor zvolil v rámci oboru právních d jín, resp. d jín konfesního práva, je tématem vysoce aktuálním a prakticky použitelným hned ve dvojím sm ru:

1. Autor svou prací vypl uje mezeru v dosavadní eské a slovenské jurisprudenci, zp sobenou dosavadním nedostate ným vymezením pojmu koblíny a rokoviny, užívaných pro povinné dávky resp. pln ní eckokatolických v ících ve prosp ch jejich církve na území Podkarpatské Rusi a východního Slovenska. Práv do jejich další existence zasáhlo eskoslovenské zákonodárství svým zákonem . 290/1920 Sb. z. a n. Dosud užívané definice jsou vágní a nejasné, ba dokonce n kdy i zam ují oba uvedené právní instituty navzájem. Autor usiluje o nápravu tohoto nedostatku a po rozboru ady dosavadních pokus p ináší svou vlastní definici. Významným zp sobem tak obohacuje náš sou asný pohled na p edm tnou problematiku i její v decký výklad.

2. Autor v rozboru slabin zákonodárného procesu, který v roce 1920 vedl k vydání zákona . 290/1920 Sb. z. a n., m že p isp t k varováním p ed možnostmi podobných zákonodárných zkrat v sou asné době .

N kdo snad namítne, že jde o p íliš velkou podrobnost, kterou autor vybírá z pokladnice v dy právních d jín a iní jí p edm tem své písemné práce ve studentské v decké a odborné innosti. Co to však jsou v d jinách p íliš velké podrobnosti? Neskládají se d jiny práv a p edevším z nich? A nemá úsp šné objasn ní každé z nich samo o sob vysokou hodnotu? Také v tom spat uji zna ný teoretický význam p edložené práce.

2. Hodnocení pojetí práce (systematika, logická stavba, použité metody, prameny)

5/5

Autor používá metody srovnávací i statistické. Zvláš vysokou je t eba hodnotit autorovo pátrání v archivech, zejména pokud jde o jednání prezidenta republiky a vlády v p edm tných záležitostech, i protokolech ze sch zí Národního shromážd ní. Všechna tato badatelská innost vykazuje náležitosti p vodní v decké práci. Autor se dobře vyzná ve sbírkách soudních rozhodnutí a cituje z nich. Odborná literatura, ze které vychází a kterou používá, se skládá z n kolika desítek knižních titul eských i slovenských, a z n kolika titul anglických a ma arských.

3. Hodnocení formální stránky práce (jazyková úroveň, p ehlednost, grafická úprava a technické zvládnutí textu)

4/4

Po formální stránce je práce ve všech parametrech vynikající. Autor se vyjad uje srozumiteln , jeho slovní zásoba je bohatá, pravopis pe livý a bez chyb. Osnova práce je p ehledná a logická. V grafickém zpracování je autor mistrem. Reprodukce obou map, do práce za azených (na s. 17 a v p íloze . 1) je výborná, stejn i statistických tabulek a dokument , za azených mezi p ílohy (t i z nich jsou naskenované a vynikají na nich vlastnoru ní podpisy).

4. Hodnocení obsahové (v cné p ipomínky k textu, konfrontace s jinými možnými názory, celkové zvládnutí tématu, zhodnocení záv r práce, do jaké míry mohou být p edm tem diskuse p i ústním kole)

7/8

Z obsahu posuzované práce vyplývá, že podn tem k jednání o zrušení naturálních dávek a pln ní ve prosp ch eckokatolických kn ží a dalších církevních zam stnanc byly žádosti, které p ednášely deputace zástupc eckokatolických v ících, které p íjížd ly do Prahy za prezidentem T. G. Masarykem od podzimu 1919. Autor p ekontroloval i pravd podobný cestovní ád první z nich podle Vilímkova cestovního ádu.

Dalším podkladem byla hlášení, která sestavovali eští ú edníci na Podkarpatské Rusi na základ „narativních“ pramen . Bez významu není ani zpráva tehdejšího vojenského správce generála Edmonda Hennocquea, který zd raz uje t žké podmínky, v nichž žijí eckokatoli tí kn ží, kte í nemají v zim ani d íví na topení. Je až s podivem, jak málo solidarity tehdy m li eckokatoli tí v ící se svým duchovenstvem. Možná, že roli hrálo o ekávání pomoci ze státního rozpo tu nového státu.

Zajímavé je autorovo zjišt ní, že prezident použil p i svém p íslibu zrušení kobliny a rokoviny výrazu *relutum*, což se znovu objevuje u ministra unifikací Milana Hodži. Autor se zabývá otázkou po vzájemném ovlivn ní ob ma osobnostmi.

Autor podrobn pojednává o zápise z ankety uskute n né v Užhorod 9. až 10. b ezna 1920 pod vedením ministra Milana Hodži, administrátora civilní správy Podkarpatské Rusi Jana Brejchy a viceprezidenta zemské správy politické v echách Karla Spory. Zaujímá kritický vztah k této zpráv a hovo í o „zb silostí“, s jakou se v Praze nakládalo se Sporovým návrhem zákona o zrušení kobliny a rokoviny.

Autorova kriti nost k dalšímu legislativnímu postupu je podle našeho názoru na míst , zejména když vezmeme v úvahu, jak byl p vodní Spor v návrh nahrazen zkráceným a p epracovaným zn ím. Zajímavé je autorovo zjišt ní, že Spora pro sv j legislativní návrh jako p edlohu použil eský zemský zákon . 87/1869 . z. z. Pro ale ne?

Autor správn zasazuje celé jednání do historických souvislostí. N které však podle našeho názoru chybí. Všeobecná tendence vedení eskoslovenského státu vyhov t rusínským požadavk m byla diktována nejen p edstavou o zastaralosti oby ejovým právem založených institut kobliny a rokoviny, ale p edevším neskrývanou touhou pomoci rusínskému obyvatelstvu. Snaha o rychlé ešení však byla umocn na strachem p ed nepokoji v kterékoliv ásti státu, ve východních oblastech však mimo ádn . Ješt v erstvé pam tí byla diktatura komunist v ma arské republice rad v roce 1919 a její agresivní vztah k eskoslovensku. O zájmu ma arských pravicových kruh , které se dostaly k moci následn , na destabilizaci pom r v eskoslovenském stát , rovn ž nelze pochybovat.

5. Stru n celkové hodnocení práce a celkový po et bod ¹

19/20

Záv re ný komentá :

Práce vyniká zvládnutím techniky badatelské innosti, která je v p ípad studujícího druhého ro níku právnické fakulty obdivuhodná. Ale také po obsahové stránce je projevem skv lé invence i znalostí až dosud autorem nabytých. Je ovšem t eba, aby autor nepolevoval a své znalosti nadále rozši oval a využil svých schopností i v bádání o jiné tématice.

Otázky k ústní obhajob :

1. Vysv tlete p ehledn , co byla koblina a rokovina.
2. Jaký vztah m la koblina a rokovina k uherskému institutu ložného?
3. Byla koblina a rokovina institutem práva konfesního nebo církevního nebo obojího?

V Praze dne 1. 6. 2014

Prof. JUDr. Ji í Rajmund Tretera
Oponent práce

¹ Celkový po et bod je sou tem bod ud lených v p edchozích ty ech kategoriích.